

25 Ocak devrimi: Üçüncü Dünya Devrimi'nin ilk kıvılcımı

Sungur Savran

Mısır devriminin başladığı gün olan 25 Ocak, Mısırlı devrimcilerce devrimin yıldönümü olarak kutlanıyor. Gerçek sitesi olarak, Arap devriminde bugüne kadar en önemli devrim karakterini taşımış olan Mısır devriminin yıldönümünü bir bütün olarak Arap devriminin yıldönümü olarak kabul edecek ve Arap devrimini değerlendiren bir dizi yazı yayınlayacağız. Bu yazıların ilkinin yoldaşımız Sungur Savran kaleme aldı: “Üçüncü Dünya Devrimi'nin ilk kıvılcımı” başlığını taşıyan bu yazı, genel olarak Arap devriminin, özel olarak Mısır devriminin uluslararası anlamını ele alıyor.

Tarihte kimi devrim zafere ulaştığı tarihle anılır: Rusya’da 1917 Ekim devrimi, 1949 Çin devrimi, 1979 Nikaragua devrimi gibi. Kimi devrim başlangıç ve bitiş tarihleriyle: 1925-27 İkinci Çin devrimi, 1936-39 İspanya devrimi böyledir. Kimi devrim ise sadece başlangıç tarihi ile: Meksika’da 1910 devrimi, Almanya’da 1918 Kasım devrimi böyle anılır. Almanya üzerinde duralım: Göz kamaştırıcı biçimde başlamış, birkaç yıl daha düşük profilli biçimler altında devam etmiştir. Bir son tarih verilememesinin nedeni de muhtemelen ne zaman sona erdiğinin tam olarak saptanamamasıdır.

“Allah sonunu benzetmesin” denir ya, umarız sonları benzemez, ama Mısır devrimi en azından tarihlendirilmek bakımından Alman devrimi gibi bir kadere sahip olacak gibi görünüyor. İlk, kısmi, ama çok önemli zaferini kazandığı tarih olan 11 Şubat ile anılmıyor. Mısır devrimi kendini başlangıç günü olan 25 Ocak ile anıyor. Bundan tam bir yıl önce, 25 Ocak 2011 günü, Kahire, İskenderiye, Süveyş ve Mısır’ın öteki şehirlerinde on binler, giderek yüz binler, “Öfke Günü” adı altında sokaklara çıkmıştı. Hareket birkaç gün içinde milyonları kapsayacak biçimde genişlemişti. Tahrir, her gün topladığı dev kitle ile bütün dünyanın dikkatinin merkezi haline geliyordu. “Deve Savaşı”nda meydanı rejimin “Baltacı”larına bırakmayan Mısır devrimi, Şubat başlarında işçi sınıfının sahneye çıkması ve büyük bir grev dalgasıyla rejimi sarsması üzerine belirleyici atılımını yapıyordu. 31 yıl boyunca ağzından çıkan her söz yasa olan, karşısında herkesin titredığı bir diktatör, Hüsnü Mübarek, kitlelerin birleşip devrimin yoluna düşmesi ve işçi sınıfının gücünü ortaya koyması karşısında bir-iki saçmalamanın ardından 11 Şubat günü çekilmek zorunda kalacaktı. Mısır devrimi tarihte az görülür bir hızla, kendisini de esinlendiren Tunus devriminden de daha kısa süre içinde ilk büyük zaferine kavuşmuştu. (Tunus’ta bin Ali’nin pılsını pırtısını toplayıp ülkeden kaçması, Muhammed Buazizi’nin kendini yaktığı 17 Aralık gününden 29 gün sonra, 14 Ocak’ta gerçekleşmişti. Mısır, kendisi bir rekor olan bu süreyi 18 gün ile daha da kısaltıyordu.)

Devrimin bugün geldiği yere bakıp olan bitene kuşku ile yaklaşanlar olabilir. Mısır’ı bir yıldır Mübarek’in uzun yıllar boyunca Savunma Bakanlığı’nın yapmış olan Mareşal Tantavi’nin başkanlığındaki bir Yüksek Askeri Konsey’in (YAK) yönetmekte olduğunu hatırlatanlar olabilir. Devrimin başlangıcından neredeyse tam bir yıl sonra serbest seçimlerle oluşan parlamentoda Müslüman Kardeşler’in (İhvanı Müslimin’in) partisi Özgürlük ve Adalet Partisi’nin milletvekillerinin neredeyse yarısına sahip olduğunu, çok daha köktendinci Selefilerin partisi Nur’un ise ikinci sırada yer aldığını hatırlatanlar olabilir. Bütün bu tablo dolayısıyla, Mısır devrimine dudak bükenler, hatta bunun bir devrim olmadığını ileri sürenler olabilir. Vardır da. Milyonların göğüslerini kurşunlara siper ettiği, işçi sınıfının yaygın grevlerle katıldığı bir toplumsal dalgayı, en ufak bir kanıt olmaksızın “ABD’nin Ortadoğu’yu yeniden dizayn etmesi”nin bir parçası olarak nitleleyen “solcular” da var!

Mısır devrimine dudak bükenlere, düşüncelerinin ne kadar yanlış olduğunu hatırlatmak için birçok tarihsel örnek vermek mümkün. Biz Alman devriminden kısa hatırlatmalar yapalım. Kasım 1918’de başlayan bu devrimin ilk meyvesi, iki ay sonra, Ocak 1919’da, devrimin iki büyük önderinin, Rosa Luxemburg ile Karl Liebknecht’in, devrimin başa getirdiği sosyal demokrat hükümetin onayıyla, başları ezilerek, cesetleri kanala atılarak katledilmesi oldu. Devrimin başlamasından bir yıl geçmeden Almanya Ağustos 1919’da ünlü Weimar anayasasını kabul etti. Bu, çok özgürlükçü olmakla birlikte tamamen burjuva demokratik bir rejimin kurulması demekti. Yani proletaryanın büyük ayaklanması Almanya’da ilk defa gerçek bir burjuva demokrasisinin kurulması ile sonuçlanıyordu. Birşey hatırlatıyor mu? Ama bu burjuva demokrasisinin kaderi de acı oldu. Herkesin gayet iyi bildiği gibi, Weimar cumhuriyetinin kuruluşundan sadece 14, Alman devriminden sadece 15 yıl sonra, modern tarihin gördüğü en gerici rejim kuruldu: Nazizm! İşte Alman devriminin sonuçları! Belki aklı evvel “dizayn” teorisyenlerimiz, bugün çalmaya çalıştıkları minareye bir kılıf uydurabilmek için bir tarihsel revizyon yapıp, Lenin’in falan yanlış olduğunu, Alman devriminin aslında devrim olmadığını, Kasım 1918 ayaklanmasının gerçekte İtilaf devletlerinin (en başta Britanya ve Fransa’nın ya da neden olmasın ABD’nin) Almanya’yı yenilgiye uğratmak için “yeniden dizayn” etmesi olduğunu ortaya koyarlar!

Elbette Alman devrimi ile Mısır devrimi arasında dağlar kadar fark var. Ama 20. yüzyılın başı ile 21. yüzyılın başı arasında da dağlar kadar fark var. Alman Kasım devrimi patlak verdiğinde komünizm tarihinin o gün bugündür en büyük zaferinin, Rusya’daki Ekim devriminin en şanlı günlerini yaşıyordu. Mısır devrimi başladığında, komünizm adını taşıyan bütün 20. yüzyıl deneyimleri çökmüştü, Küba’daki bile çözülme yoluna girmişti. Devrimin Mısır’da (veya Tunus’ta veya Yemen’de veya Bahreyn’de veya Suriye’de) komünist bir bilinç kazanmamış olmasına çok mu şaşmak gerekir? Şaşılması gereken kendine “sosyalist” ya da “komünist” adını takanların, gözlerinin önünde, hem de kendilerininle aynı tarihten gelen bir ülkede yaşanan bir devrimi tanıyamamalarıdır! “Komünizm” bu durumdaysa, Mısırlı kitleler neden komünizme yüzlerini dönsünler?

Tahrir Komünü’nün tarihi anlamı

Mısır devrimi Tahrir meydanından ibaret değildir. İşçi sınıfının yarattığı büyük grev dalgası, rejimin sendikalarından bağımsız yeni sendikaların büyük bir süratle kurulması devrim üzerinde belirleyici bir rol oynamıştır. Kahire’nin dışında, başka şehirlerde verilen mücadeleler, İskenderiye’deki büyük kitleler, Süveyş’te devrimcilerin çok sayıda ölü verdiği sokak çatışmaları büyük bir rol oynamıştır. İşsiz, geleceksiz, umutsuz varoş gençliğinin, “harafiş”in devrim günlerinde mahalle karakollarını basması ve yakması polisin gücünden duyulan korkunun yok olmasını sağlayarak Tahrir’e güç vermiştir. Daha nice katkıdan söz edilebilir. Ama Tahrir, belki bir milyon, belki daha fazla insanı, Müslümanıyla Hristiyanıyla, başı açık kadını ve başı örtülü kadınıyla, genciyle yaşlısıyla, proleteriyile küçük burjuvasıyla bir araya getirerek zulme karşı, firavuna karşı tek yürek olmalarının mekânı olarak devrimde eşsiz bir rol oynamıştır. Gündüz ve gece Tahrir’de yaşayan çekirdek devrimcilerin ve devletin şiddet denemelerine onların etrafını boşaltmayarak kitlesel bir yanıt veren milyonların yaptığına ancak bir ad yakışır: Tahrir Komünü.

Tahrir Komünü belki sadece on sekiz gün sürmüştür, ama Mısır’ın bir yılına damgasını vurmuştur. Büyük kitleler Tahrir’e çıktığında devlet hâlâ titriyor, devrimin mirasçileri İhvan ve diğer İslamcılar hâlâ huzursuzlukla kıvrılıyor. Cuma Mısır’da artık sadece namazın günü değil, aynı zamanda devrimci eylemin günü!

Ama Tahrir sadece Mısır'ın kitleleri üzerinde etki yaratmadı. Tahrir, bütün dünyanın onlarca yıldır devrimin şimşeginden, yıldırımından ve gök gürültüsünden uzak kalmış milyarlarca işçisi, emekçisi ve ezileninin imgeleminde bir parıltı yarattı. Tahrir, devrimin ruhunu bütün ülkelerde yeniden dürttü, kıpırdattı, canlandırdı, ayağa kaldırdı. Her ülkenin halkları kendi koşullarınca algıladı, kendi koşullarınca kulak kabarttı, kendi koşullarınca ayağa kalktı. Ama her ülkenin halkları gönül evinden vuruldu Tahrir'e! Tahrir, devrimi dünya çapında ateşleyen kıvılcım oldu. Mısır devriminin dünya çapındaki etkisi, kendi ülkesindekinden de daha büyük oldu. Evet, devrimi başlatmanın onuru Tunus işçi sınıfına ve yoksul gençliğine ait. Evet, Mısır Tunus'tan öğrendi. Evet, hatta Arap dünyasının çoğu ülkesi Tunus'tan öğrendi. Ama dünyanın geri kalan ülkelerinde işçi sınıfı ve ezilenler Tahrir'den öğrendi.

Tahrir, bütün dünyaya, Wall Street işgalcilerinin terimleriyle, % 99 bir olduğunda dünyanın nasıl altüst olacağını, son onyılların sancılı gelişmeleri içinde artık unutulmaya yüz tutmuş bu büyük gerçeği yeniden öğretti.

Üçüncü Dünya Devrimi'nin ilk kıvılcımı

Mısır devriminin birinci yıldönümünde, Mısır ve daha genel olarak Arap devriminin olasılıklarından ve sorunlarından söz etmeyeceğiz. Ne de bu devrimi ellerinin tersiyle itenlerle polemik yapacağız. Bunları bu bir yıl içinde, kısa ve uzun yazılarla, devrimin her aşamasında tekrar tekrar yaptık. Bu büyük devrimci atılımın yıldönümünü kutlarken, dünya durumuna ilişkin bir saptama yapacağız. Söyleyeceğimizin özü şu: Arap devrimi Üçüncü Dünya Devrimi'nin kıvılcımı olmuştur.

“Üçüncü Dünya Devrimi” ilk anda “Üçüncü Dünya”nın devrimi gibi anlaşılabilir. Bizim meramımız bu değil. Biz “dünya devrimleri”nin üçüncüsünden söz ediyoruz. Tezimiz şudur: Kapitalist çağda proleter devrimleri büyük dalgalar halinde gelmiş, bazı büyük devrimlerin çevresinde salkımlaşan dünya devrimleri karakterini taşımıştır. Bu büyük dalgalardan ilk ikisi 20. yüzyılda yaşanmıştır. Şimdi dünya devrimi dalgalarının üçüncüsüne giriyoruz.

Birinci Dünya Devrimi, Rusya'da yaşanan 1917 Ekim devriminin etrafında salkımlaşmıştır. Büyük ölçüde de onun ürünüdür. (Birazdan İkinci Dünya Devrimi için aynı şeyin geçerli olmadığını göreceğiz.) Bu dünya devriminin içine çok çeşitli toplumsal patlamalar sokulabilir. Ekim devrimiyle aynı döneme denk gelen ve kısa bir süre başarılı olan Macar devrimi ile Ekim devrimine neredeyse tıpatıp benzediği halde yenilgiye uğrayan Alman devrimi bunların başında gelir. Yine aynı döneme rastlayan İtalya'nın kuzeyindeki fabrika konseyleri dönemini ya da İskoçya'daki büyük sınıf mücadelelerini bu dalganın bir parçası saymakta bir sakınca yok, ama bunlara devrim denebileceği çok kuşkuludur. Birinci Dünya Devrimi'ni bir Avrupa devrimi olmaktan çıkartan esas gelişme ise, 1925-27 Çin devrimidir. Çin'in ilk gerçek proleter devrimi olmaya aday olan bu büyük çalkantı, Sovyetler Birliği'nde palazlanmaya başlayan Stalinist bürokrasinin vahim siyasi önderlik hataları dolayısıyla ağır bir yenilgi ve karşı devrimin zaferi ile sonuçlanmıştır. Yine bu dönemde Hindistan'da Britanya emperyalizmine karşı verilmekte olan mücadelenin alevlenmesinin devrimci bir yükselişe tekabül edip etmediği, Vietnam'da Fransız sömürgeciliğine karşı komünistler önderliğindeki mücadeleler vb. daha ince değerlendirmeleri beklemektedir. Nihayet, 20. yüzyılın en büyük devrimci atılımlarından biri olan İspanya devriminin (1936-1939, hatta 1931-1939) Birinci Dünya Devrimi'nin bir parçası mı, yoksa örneğin Paris Komünü gibi daha münferit bir devrimci atılım mı olduğu tartışmaya değer bir konudur.

Yukarıda saydığımız bütün devrimler ve mücadeleler, Rusya'daki Ekim devriminde işçilerin ve yoksul köylülerin kazandığı göz kamaştırıcı zaferin etkisini şu ya da bu ölçüde hissetmiştir. Ama bir bakıma Birinci Dünya Devrimi'nin bir de ön tarihi olduğu söylenebilir. Bu ön tarihte büyük kitleler devrimci bir atılımın içine girmekle birlikte, başı çeken proletarya değildir. 1905 Rus devrimi ile başlayan bu dalgada 1906 İran, 1908 Osmanlı Hürriyet Devrimi, 1910 Meksika devrimi, 1911 Birinci Çin Devrimi, ve 1916 İrlanda Paskalya ayaklanması önde gelen örneklerdir. Bu devrimci atılımlar, emperyalizmin yerleşmesi ile birlikte dünyanın önemli ülkelerinde, ulusal sorunların da ağırlık taşıdığı bir bağlamda ezilen kitlelerin devrimci potansiyelinin birikmekte olduğunu göstererek 1917 ve sonrasında Birinci Dünya Devrimi'nin ön hazırlığını oluşturuyordu.

İkinci Dünya Devrimi ilkinden daha az bilinir, oysa devrimlerin zafer kazanması bakımından da, coğrafi kapsamı açısından da ilk dalgadan daha yaygındır. Bu dünya devriminin en önemli atılımı elbette 1949 Çin devrimidir. Ama Birinci Dünya Devrimi içinde Ekim devriminin oynadığı rolden farklı olarak Çin devrimi İkinci Dünya Devrimi'ni oluşturan bütün devrimlerin merkezi ve esin kaynağı olmamıştır. Belki Asya'da. Ama İkinci Dünya Devrimi'nin öteki merkezi olan Avrupa'daki devrimler, Çin devriminin bazı taktiklerinden esinlenmiş olabilirler, ama onun izinde yürümüş devrimler değildir.

Bu devrimci dalganın iki ana merkezi, yukarıda da belirttiğimiz gibi, Avrupa ve Asya'da ortaya çıkmıştır. Avrupa'da kıta çapında kurulmuş olan Nazi hâkimiyet sistemine karşı ayaklanmalar proletaryanın öncülüğünde olduğu ölçüde sosyalist devrimlerle sonuçlanmıştır. Bu alanda en önde gelen muzaffer örnek Yugoslavya'dır. Onun desteğiyle zafere kavuşan Arnavutluk devrimini de aynı solukta zikretmek gerekir. Avrupa'nın güney kuşağındaki üç başka ülkede, Nazizme ve faşizme karşı mücadelede proleter öncülüğüne rağmen, Stalinist Sovyet bürokrasisinin engellemeleri devrimlerin kaybedilmesine yol açmıştır. Yunanistan bunun en ileri örneğidir. İşçi sınıfı ve yoksul köylülerin faşizme karşı başarılı mücadelesi sonunda 1944'e kadar hemen hemen bütün ülkeyi hâkimiyetine alan komünist hareket, o tarihte Sovyetler Birliği'nin basıncı altında silahsızlanınca neredeyse gerçekleşmiş bir devrimden geri dönmüştür. Son pişmanlık fayda etmez: Yunan komünistleri yeniden silahlanarak 1946-49 arası bir iç savaşa girer ama bu sefer kaybederler. Benzer bir gelişme Fransa ve İtalya'da yaşanır: Fransa'da ünlü *résistance*, İtalya'da ise *partizanlar*, komünist hegemonya altında faşizmi ve Nazizmi yenilgiye uğratarak ülkede hâkim güç haline geldiği halde, Sovyetler Birliği'nin emperyalizmle ittifakı dolayısıyla, iktidarı altın tepsi içinde burjuvaziye hediye ederler. Şunu da eklemek gerekir: İkinci Dünya Savaşı sonunda, orta ve Doğu Avrupa'da kapitalizmin ilga edildiği bir dizi ülke çıkmıştır ortaya (Doğu Almanya, Çekoslovakya, Polonya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan). Ama kısmen Çekoslovakya dışında, bu ülkelerin hiçbirinde geçiş kitlelerin aşağıdan mücadelesinin sonucu olarak gerçekleşmemiştir. Değişim büyük ölçüde Sovyetler Birliği'nin Nazizmi yenilgiye uğratmasının yarattığı prestij ile Kızıl Ordu'nun askeri gücünün ürünüdür. Dolayısıyla, bu ülkelerde kapitalizmin ilga edilmesini, İkinci Dünya Devrimi ile aynı dalganın içine yerleştikleri halde, devrim olarak nitelerek zordur.

İkinci merkez Asya'dır. Burada, yukarıda da belirttiğimiz gibi, nüfusu, toprakları ve tarihi uygarlığı dolayısıyla dünyanın en önemli ülkelerinden olan Çin'in 1949'da zafere ulaşan devrimi ilk sırada yer alır. Buna paralel biçimde İkinci Dünya Savaşı içinde Vietnam'da yaşanan devrim ülkenin Kuzey yarısında meyvesini 1945'te verir. (Güney'in kazanılması için koskoca bir Vietnam savaşının zaferle bitmesini ve 1975'i beklemek gerekecektir.) İkinci Dünya Savaşı sonrasında bir devrim de Kore'de yaşanır, ama ABD askeri müdahalesi dolayısıyla ülkenin Kuzey yarısı ile sınırlı kalır. Hint altkıtasında, Endonezya'da ve Malezya'da yaşanan sarsıntıların ne derecede devrim olarak nitelenebileceği daha

derinlemesine araştırmaların konusudur. Ama her birinde sömürgeciliğin sona ermesini sağlayan büyük halk hareketleri varolmuştur.

Aslında modern tarihte 21. yüzyıla kadar sadece iki dünya devrimi dalgasının yaşandığını söylemek, oldukça kısıtlayıcı varsayımlar altında geçerlidir. Dünya devrimi olarak nitelenmeye en azından iki aday daha vardır. Bunlardan biri, 1848 devrimleri dalgasıdır. 1848’de hemen hemen bütün kıta Avrupası muazzam bir devrimci sıtmaya tutulmuştur. Bu dalgayı hiç olmazsa şimdilik, daha derinlemesine araştırmalar yapmadan, dünya devrimi olarak nitelemememizin iki nedeni var. Birincisi, devrimlerin tek bir kıtayla, yani Avrupa ile sınırlı olması. Ne var ki, o aşamada kapitalizm neredeyse sadece Avrupa’ya özgü bir olgu olduğu için (ABD’de bile gelişme çok yenidir), kapitalist dünya açısından burada bir dünya devrimi dalgasından söz edilebileceği söylenebilir. Asıl önemli olan ikinci nedendir. 1848 devrimleri arasında sadece bir tanesi, Fransa’da yaşanan devrim, o da sadece bir aşamasında, proletaryanın damgasını taşımıştır. Onun dışında, bu dalgaya bir bakıma büyük Fransız devriminin Avrupa kıtasına yayılması, yani burjuva devriminin kıta çapında gerçekteşmesi olarak bakılabilir. Oysa biz dünya sosyalist devriminin dalgaları üzerine tartışıyoruz.

İkinci aday, elbette 1968’dir. 1968’in 40.yıldönümü dolayısıyla yazdığımız bir yazıda, dar anlamda 1968 ile geniş anlamda 1968’i ayırdetmiştik. Burada elbette sadece 1968 yılının Fransa’sında ve Batı Avrupa’nın bir dizi başka ülkesi, Çekoslovakya, Vietnam, Türkiye gibi ülkelerde yaşanan gelişmeleri içeren dar anlamda 1968’den değil, 1960’lı yıllarla 1970’li yılların ilk yarısının büyük toplumsal ve siyasi mücadelelerini temsil etme anlamında geniş anlamda 1968’den söz ediyoruz. Bu anlamıyla 1968, Latin Amerika’da Che Guevara’nın baş aktörü olduğu devrimci mücadelelerden ABD’de Afro-Amerikalıların onur mücadelesine, Afrika’da Portekiz sömürgeciliğine karşı verilen kurtuluş savaşlarından Batı Avrupa’daki büyük sınıf mücadelelerine kadar sayısız mücadeleyi bir araya getiriyor. 1968 bir “dünya devrimi” dalgası olarak anılmaya ciddi bir aday olmakla birlikte, yine şimdilik, daha derinlemesine bir araştırma sürecinden önce onu böyle nitelemekten kaçınmamızın tek bir nedeni var. Bu neden elbette coğrafı kapsam değil: Çünkü 1968 coğrafı yaygınlık bakımından şimdiye kadar görölmüş bütün dünya devrimi dalgalarını fersah fersah geride bırakır. Ne de ortaya çıkan hareketlerin düzeni tehdit etme bakımından bir eksiği var. 1968’in görünürde tek bir eksiği var “dünya devrimi” olarak nitelenmek için. Siyasi iktidar meselesini yetersiz biçimde gündeme getirmiş olması. Vietnam ve Afrika’da sömürgeci ve emperyalist yönetimlere karşı mücadeleler bunu bir ölçüde yapıyor elbette. Latin Amerika’daki devrimci hareketler de. Ama son tahlilde 1968 döneminde bütünüyle ve sadece devrim olarak anılabilecek bir tek 1974 Portekiz devrimi var. Buna rağmen, 1968 gelecekte bu açıdan daha titiz bir değerlendirmeyi hak ediyor. şu kuşkusuz: 1968 bir dünya devrimi olmasa bile dünya çapında bir devrimci durumdur. Bu bakımdan bugünün 1968’den öğrenecek çok şeyi vardır.

İki, üç, daha fazla Tahrir!

İşte bu tarihsel gelişme çerçevesi içinde bakıldığında 2011 bir dönüm yılı olacağa benziyor. 2011 sadece Tunus ve Mısır devrimlerinin kısmi zaferleriyle ve Arap dünyasının sarsıntıları içinde kalmasıyla sınırlı değildir. 2011, Yunanistan’da sınıf mücadelelerinin sokaklarda sürdüğü bir yıldır. 2011, İspanya’da meydanların haftalarca işgal edildiği yıldır. 2011, Yunanistan’da, İtalya’da ve Avrupa’nın başka ülkelerinde sadece işçi sınıfının değil küçük burjuvazinin (kamyoncular, taksiciler, köylüler vb.) sert yöntemlerle sınıf mücadelesine girdiği yıldır. 2011, ABD’de Wisconsin eylaetinin meclisinin kamu emekçileri tarafından sendikal haklarına yapılan saldırıya cevap amacıyla günlerce işgal edildiği yıldır. 2011, canavarın yüreğinde, ABD’de Wall Street İşgali hareketinin, kendisi ne kadar alçakgönüllü kalsa da, hem işçi hareketinin (sendikaların) desteğini alan, hem de ABD’nin sayısız şehrine

yayılan bir hareket haline gelebildiği yıldır. 2011, İsrail’de çok uzun yıllardır ilk kez sınıf sorununun “güvenlik” sorununun önüne geçtiği, Siyonist devletin yurttaşlarının Tahrir’deki Arap kardeşlerine selamlar yolladığı yıldır. 2011, yıllardır uykuya yatmış olan Rusya’da kitlelerin Putin yönetimine karşı birdenbire uyandığı yıldır (henüz hareket bir orta sınıf hareketi karakteri taşısa da). 2011, Türkiye’de Kürt halkının iki dilli yaşamı ve Demokratik Özerkliği ilan ettiği yıldır.

2012’ye böyle girdik. Şimdi hangi ülkede olursa olsun, bu ister seçimlerde elde ettiği büyük çoğunluğu baskıcı bir anayasa yolunda serferber eden Viktor Orban hükümetine karşı Macaristan olsun, ister hükümetin sağlık sistemine düzenlediği taarruza karşı tepkilerin coştuğu Romanya olsun, büyük işçi, emekçi ve ezilen çoğunluklar haklarını almanın, daha iyi yaşam koşullarına kavuşmanın yolunun mücadeleden, grevden, sokaktan geçtiğini uzun yıllardır ilk kez derhal kavıyorlar. Şimdi mücadele bir virüs gibi hızla ülkeden ülkeye yayılıyor. Dünya kapitalizminin içine girdiği büyük depresyon dönemi, burjuvazinin yatıştırıcı tavizlerini istisnai durumlar dışında olanaksız kılarak bu mücadelecilik eğilimini körüklüyor. Kısacası, sınıf mücadelesinin iki ucundan gelen dinamikler de büyük bir mücadele dalgasına işaret ediyor.

Tahrir Komünü, yukarıda sözü edilen bütün büyük mücadelelerin (Yunanistan, İspanya, İtalya, İsrail, Wisconsin, Wall Street, Londra, Türkiye’de Kürt halkı vb.vb.) esin kaynağı oldu. Dünya devrimi şimdilik hayal dünyasını Tahrir’in görüntüleriyle besliyor, ona özeniyor, onu öznlüyor. Mısır devrimi ya da genel olarak Arap devrimi şimdilik 1917 Rus ya da 1949 Çin devrimlerinden, onların zaferinden ve başarılarından ışık yılı kadar uzak. Arap devrimi bir ihtimal Üçüncü Dünya Devrimi’nin kendisinin değil ön tarihinin bir parçası olarak geçecek tarihe. Birinci Dünya Devrimi’nde 1917’ye kadar yaşanan devrimler gibi. Tahrir Komünü muhtemelen (bütün farklar baki kalmak koşuluyla) tarihte en çok 1905 Rus devrimine benzeyecek.

Ama Tahrir Komünü daha şimdiden dünya halklarının hayal gücünü ateşledi. Komünün başarı hanesinde, Mısır’ın içinde gerçekleştirdiğinden çok daha büyüğü uluslararası alanda yazılıyor. Helal olsun size o kadar küçümsenen Arap kardeşlerimiz! Komünizmin karikatürüne inat, selam olsun size! *Et thawra musammera!* Devrim sürüyor! Zafere kadar sürekli devrim!